

Minnisblað

Efni: Kostnaður við gerð bindandi álita, sbr. þingmál 638, þskj. 1044

Til: Efnahags- og viðskiptanefndar

Frá: Ríkisskattstjóra

Dags.: 26.04.2019

„Vegna umfjöllunar efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis um frumvarpið í [638. þingmáli \(bindandi álit í skattamálum\)](#), einkum 3. gr. frumvarpsins um hækkun grunngjalds fyrir bindandi álit, óskar nefndin eftir upplýsingum frá ríkisskattstjóra um kostnað embættisins af gerð bindandi álita. Óskað er upplýsinga um í hve stórum hluta tilfella kostnaður fer fram úr því grunngjaldi sem nú er mælt fyrir um í 7. gr. laga um bindandi álit í skattamálum, þ.e. hversu oft er lagt á viðbótargjald samkvæmt ákvæðinu, sem og um það heildargjald sem innheimt er að meðaltali fyrir bindandi álit undanfarin tíu ár, eða frá því að gjaldinu var síðast breytt.“

Til svars framangreindri fyrirspurn nefndarinnar vill ríkisskattstjóri veita eftirfarandi upplýsingar og skýringar.

Ríkisskattstjóra er illmögulegt að svo stöddu að taka út úr bókhaldskerfum embættisins með áreiðanlegum hætti sundurliðaðar upplýsingar vegna gjaldtöku fyrir gerð bindandi álita lengra aftur en til ársins. 2014. Umbeðnar upplýsingar liggja þannig fyrir vegna áraanna 2014-2019, þ.e. vegna rúmlega fimm ára, og gera má ráð fyrir því að gögn vegna síðastliðinna ára endurspegli hvað best þá þróun sem nú er að verða á umfangi og meðferð þessa málaflokks.

Séu tekin út fyrir sviga útistandandi mál þar sem ekki liggur fyrir hvort farið verði fram á viðbótargjald vegna gerðar bindandi álits, þá kemur fram að á árunum 2014-2019 var í 38,8% tilvika innheimt viðbótargjald auk grunngjalds þess sem nú er mælt fyrir um í 7. gr. laga nr. 91/1998.

Frá árinu 2014 og fram 17. apríl sl. hefur ríkisskattstjóri innheimt kr. 10.800.000 frá álitsbeiðendum vegna bindandi álita. Inni í þeirri tölu er greitt grunngjald kr. 75.000 vegna útistandandi álitsbeiðna en ekki mögulegt viðbótargjald vegna yfirstandandi mála sem eftir atvikum verður innheimt þegar gerð álits er lokið. Samkvæmt 2. gr. gjaldskrár nr. 146/2010, sem gefin er út af fjármálaráðherra, skal innheimta viðbótargjald kr. 7.500 fyrir hverja vinnustund við gerð bindandi álita umfram 10 vinnustundir.

Almennt í tilefni af fyrirspurn nefndarinnar um kostnað embættisins er rétt að taka fram að vinna við afgreiðslu beiðna um bindandi álit er margþætt, flókið og tímafrekt verkefni, og meðferð þeirra sinna sumir reynslumestu sérfræðinga embættisins. Þessar vinnustundir eru yfir meðallagi dýrar og á meðan eru þessir starfsmenn ekki í öðrum verkefnum, en launakostnaður slíkra

sérfræðinga hefur augljóslega aukist undanfarinn áratug, þ.e. síðan lög nr. 128/2009 voru sett. Ávallt koma fleiri starfsmenn að málum en þeir sem rita álitin, með óformlegu samráði af ýmsu tagi, og iðulega þarf að koma fundum við með litlum fyrirvara og í tengslum við önnur álitaefni. Þar af leiðir að nær ógerlegt er að ná í verkþókhaldi með fullnægjandi hætti utan um allar þær vinnustundir sem liggja að baki niðurstöðu vegna álitsbeiðnar. Þess utan er umstang við móttöku beiðna, útsendingu staðfestingar- og tafabréfa og ítrekaðra og tímafrekra samskipta við álitsbeiðendur eðlilega sjaldan ef þá nokkru sinni tekið með í reikninginn við tímaskráningu vegna álitsgerðar, en þar er engu að síður falinn óbeinn kostnaður stofnunarinnar. Er þá ónefnd vinna við kröfugerðir til yfirskattanefndar en bindandi álit ríkisskattstjóra eru iðulega kærð til nefndarinnar. Það þykir þannig blasa við að útgáfa á bindandi álitum rúmast vart innan þeirra 10 tíma sem grunngjald er ætlað að mæta. Þá þykir ljóst að ríkisskattstjóri hefur farið það mildilega með kröfur um viðbótargjald að telja verður fullvíst að fleiri vinnustundir hvíla að baki hverju álitum en innheimt hefur verið fyrir. Samkvæmt framansögðu verður að ætla, hvort heldur grunngjald pr. klukkustund sé hækkað í kr. 15.000 eða vinnustundafjöldi sé að lágmarki áætlaður 20 klukkustundir á óbreyttu tímagjaldi, þá yrði grunngjaldið síst talið of hátt miðað við vinnuframlag.

Ríkisskattstjóri telur full efni standa til að ítreka athugasemdir í greinargerð við frumvarp til laga nr. 91/1998 á sínum tíma (552. mál, þskj. 941), en þar kom skírt fram að gjaldi fyrir beiðni um bindandi álit væri ætlað að standa straum af þeim kostnaði sem ríkisskattstjóri mun hafa af gerð slíkra álita. Þá var gjaldataka almennt talin til þess fallin að stuðla að því að álitsbeiðnir væru vel undirbúnar og í samræmi við skilyrði þau sem í frumvarpinu voru tilgreind. Ríkisskattstjóri ítrekar að svo að gjaldtaka þjóni framangreindum tilgangi þarf að skoða heildstætt kostnað embættisins við gerð bindandi álita, og setja hann í samhengi við hagsmuni álitsbeiðanda og jafnvel það umhverfi sem flestar álitsbeiðnirnar eru runnar úr, þ.e. frá stórum endurskoðunarfyrirtækjum sem sinna ráðgjöf til viðkomandi skattaðila.

SO/IJR/HVS